

Editorial June 2020 Issue Vol.1

Archetype team - 01/01/1970

Ως ένα από τα δύο κέντρα της Αθήνας, η Ομόνοια φέρει μεγάλο συμβολικό φορτίο. Το πρώτο βραβείο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του 1998 δεν παρήγαγε έναν ποιοτικό δημόσιο χώρο. Για τον επανασχεδιασμό της παρακμάζουσας πλατείας, η δημοτική αρχή υλοποίησε ένα νέο, δικό της σχέδιο, αγνοώντας τις θεσμικές διαδικασίες (βλ. ΦΕΚ 1427 Β'/16-06-2011, άρθρο 2), που προβλέπουν την υποχρεωτική διενέργεια αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για «διαμορφώσεις-αναπλάσεις ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων [και] υπερτοπικής ή ιστορικής σημασίας πλατειών». Όμως, αν το νομοθετικό πλαίσιο των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών δεν μπορεί να εγγυηθεί βέλτιστα αποτελέσματα και εύλογο χρόνο υλοποίησης του επιλεχθέντος βραβείου –κάτι που, σε αρκετό βαθμό, ισχύει–, αυτό δεν δικαιολογεί την παράκαμψή του αλλά τονίζει την ανάγκη άμεσης βελτίωσής του. Η νέα Ομόνοια νοσταλγικά επαναχρησιμοποιεί το κυκλικό σχήμα και το συντριβάνι του εμβληματικού σχεδίου του 1960, και στοχεύει στη φαντασμαγορία των χρωμάτων και των πιδάκων, όμως δεν υπάρχει βάθος, δεν προκαλεί ποιητικά συναισθήματα, η αρχιτεκτονική απουσιάζει.

Ο Μεγάλος Περίπατος ενσωματώνει την Ομόνοια, και αποτελεί εν δυνάμει έργο μεγάλης πνοής και μεγάλων αρχιτεκτονικών, πολεοδομικών και κυκλοφοριακών παρεμβάσεων. Η ανάπτυξη της βιώσιμης κινητικότητας, με την αποθάρρυνση του αυτοκινήτου, την ενθάρρυνση των μέσων συλλογικής μετακίνησης και του ποδήλατου, την αύξηση των δημοσίων χώρων κατά 50.000 μ² και το νέο εκτεταμένο δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, θα παραγάγει νέους αστικούς δημόσιους χώρους και εναλλακτικούς αστικούς προορισμούς. Οι προτεινόμενες προσωρινές πεζοδρομήσεις, που θα οριοθετούνται με κώνους σήμανσης κυκλοφορίας, χρωματισμούς δαπέδων και ζαρντινιέρες, προσφέρουν αναστρεψιμότητα και χρόνο δοκιμών και βελτιώσεων. Όμως, οι εικόνες τμημάτων του έργου που προβάλλονται στα μέσα ενημέρωσης είναι απογοητευτικές –και εδώ δεν υπάρχει αρχιτεκτονική, μόνο συνύπαρξη αντικειμένων.